

Utkom från trycket
den 29 juni 1998

Riksförsäkringsverkets föreskrifter om intern kontroll vid de allmänna försäkringskassorna;

beslutade den 23 juni 1998.

Med stöd av 2 § 1 förordningen (1998:562) med vissa bemyndiganden för Riksförsäkringsverket att meddela föreskrifter föreskriver Riksförsäkringsverket följande.

1 § Med intern kontroll hos de allmänna försäkringskassorna avses åtgärder för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll samt redovisningskontroll och administrativ kontroll.

Med kvalitetssäkring avses åtgärder för att säkerställa likformighet och kvalitet i handläggning, beslut och utbetalning av försäkrings- och bidragsärenden.

Med kvalitetskontroll avses kontroll efter beslut och utbetalning av likformighet och kvalitet i handläggning av försäkrings- och bidragsärenden.

Med redovisningskontroll avses oegentlighetskontroll och kontroll av omedvetna fel. Kontrollen syftar till att säkerställa att inte andra utbetalningar än avsedda sker.

Administrativa kontroller avser kontroller inbyggda i organisation och arbetsfördelning, behörighetssystem samt attitydfrågor m.m.

2 § Försäkringskassorna skall följa de riktlinjer om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll av försäkrings- och bidragsärenden som anges i bilaga till denna författning.

1. Denna författning träder i kraft den 1 juli 1998 och gäller till och med utgången av år 1998.

2. Genom författningen upphävs Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1996:8) om intern kontroll vid de allmänna försäkringskassorna.

RIKSFÖRSÄKRINGSVERKET

ANNA HEDBORG

Arne Edström

Jan Andersson

Bilaga

INNEHÅLL

1 Inledning

2 Kvalitetssäkring och kvalitetskontroll

2.1 God kvalitet

3 Kvalitetssäkring före beslut/utbetalning

3.1 Kvalitetssäkring utförd av handläggare

3.2 Kvalitetssäkring utförd av sakkunnig

3.3 Föreskriven kvalitetssäkring av sakkunnig

4 Kvalitetskontroll efter beslut/utbetalning

4.1 Kvalitetskontroll

4.2 Urval och omfattning

4.3 Rapportering/redovisning

4.4 Åtgärder vid kvalitetsbrister

5 Förteckning per förmån

BARNBIDRAG

BOSTADSBIDRAG TILL BARNFAMILJER

OCH UNGDOMAR

FAMILJEBIDRAG TILL TOTALFÖRSVARSPLIKTIGA

FÖRÄLDRAPENNING

HAVANDESKAPSPENNING

TILLFÄLLIG FÖRÄLDRAPENNING

VÅRDBIDRAG

UNDERHÅLLSSTÖD – beviljande

UNDERHÅLLSSTÖD – återbetalningsskyldighet

SJUKPENNINGGRUNDANDE INKOMST (SGI)

INSKRIVNING OCH AVREGISTRERING

ARBETSLIVSINRIKTAD REHABILITERING – bedömning av rehabiliteringsbehov, beslut om åtgärder och utbetalning av rehabiliteringsersättning

ARBETSSKADOR MED LIVRÄNTA – utredning och beslut

ARBETSSKADELIVRÄNTOR – beräkning

ASSISTANSERSÄTTNING – utredning och beslut

ASSISTANSERSÄTTNING – utbetalning

BILSTÖD TILL HANDIKAPPADE – utredning och beslut

BILSTÖD TILL HANDIKAPPADE – utbetalning

FÖRSÄKRING MOT KOSTNADER FÖR SJUKLÖN

FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – utredning

FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – beräkning och utbetalning

HANDIKAPPERSÄTTNING

KÖP AV ARBETSLIVSINRIKTADE REHABILITERINGSTJÄNSTER

NÄRSTÅENDEPENNING

SJUKPENNING

SJUKPENNING VID MEDICINSK BEHANDLING

I FÖREBYGGANDE SYFTE ELLER VID

MEDICINSK REHABILITERING

SÄRSKILT HÖGRISKSKYDD

TANDVÅRD – ersättning för

BOSTADSTILLÄGG TILL PENSIONÄRER, HUSTRU-

TILLÄGG OCH INKOMSTPRÖVAD ÄNKEPENSION

DELPENSION

EFTERLEVANDEPENSION – barnpension, omställningspension, särskild efterlevandepension och ej inkomstprövad änkepension

ÅLDERSPENSION

UTBILDNINGSBIDRAG, m.m. – beräkning, utbetalning och återkrav

6 Förklaringar av begrepp och termer

1 Inledning

Riktlinjerna för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll anger de åtgärder försäkringskassan skall vidta för att säkra och kontrollera likformighet, rättssäkerhet och kvalitet i ärendehandläggningen. Med ärendehandläggning avses här handläggning, beslut och utbetalning av försäkrings- och bidragsärenden. Åtgärderna delas in i:

- kvalitetssäkring och
- kvalitetskontroll.

2 Kvalitetssäkring och kvalitetskontroll

Kvalitetssäkring och kvalitetskontroll syftar till likformighet, rättssäkerhet samt god kvalitet i ärendehandläggningen över hela landet.

Kvalitetssäkring utförs **före** beslut och utbetalning för att säkerställa att ett ärende blir handlagt på ett riktigt sätt. Därmed förebyggs förekomst av fel, fusk och missbruk samt oegentligheter. En väl fungerande kvalitetssäkring resulterar i att rätt person erhåller rätt ersättning på rätt sätt i rätt tid.

Kvalitetskontroll utförs **efter** beslut och utbetalning för att kontrollera att ärendet blivit handlagt på ett riktigt sätt. Därmed kontrolleras eventuell förekomst av fel, misstanke om fusk och missbruk samt oegentligheter. En väl fungerande kvalitetskontroll verifierar gjorda utbetalningar och resulterar i kunskap om aktuell kvalitetsnivå samt om kvalitetssäkringen fungerar på avsett sätt.

Alla former av beslut i försäkrings- och bidragsärenden såsom beviljande, avslag, ändringar och indragningar av förmåner samt utbetalningar skall omfattas av kvalitetssäkring och kvalitetskontroll.

2.1 God kvalitet

Av förvaltningslagen (1986:223) (FL) framgår de allmänna krav som ställs på handläggningen av ärenden. Enligt FL gäller att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Vidare ställer FL krav på försäkringskassan att på olika sätt hjälpa den försäkrade och i förekommande fall begära in eller ta in kompletterande uppgifter i ärendet för att åstadkomma att rätt beslut fattas och därmed att rätt ersättning betalas ut.

Vad som är god kvalitet i ärendehandläggningen framgår i huvudsak av RFV:s allmänna råd för respektive förmån. Generellt gäller att de förhållanden som kan ha betydelse för beslutet i ett ärende skall finnas dokumenterade i ett beslutsunderlag. Av de allmänna råden framgår vad som är väsentligt för beslutet inom respektive förmånsområde.

Generellt sett ställs det krav på att

- underlagskontroll görs och att riktigheten i lämnade uppgifter bedöms
- dokumentationen skall vara den föreskrivna
- beslutsunderlagen skall vara fullständiga och tillräckliga
- tillämpningen skall överensstämma med lagar, förordningar, RFV:s föreskrifter och praxis
- besluten skall vara korrekta i sak och till sin utformning
- beräkningarna skall vara riktiga
- beslutsmeddelande skall överensstämma med beslut och uppfylla i FL ställda krav
- inrapporteringen i datasystemet skall stämma överens med beslutet
- utbetalningen skall vara rätt
- ADB-listor skall vara åtgärdade.

3 Kvalitetssäkring före beslut/utbetalning

Försäkringskassan skall vidta åtgärder för att i den löpande verksamheten säkerställa likformighet, rättssäkerhet och god kvalitet i ärendehandläggningen.

3.1 Kvalitetssäkring utförd av handläggare

God försäkringsmässig kompetens hos handläggaren är en grundförutsättning för god kvalitet i ärendehandläggningen.

Ett led i kvalitetssäkringen är att den som handlägger ett ärende hos försäkringskassan försäkras sig om att kraven på god kvalitet i ärendehandläggningen är uppfyllda.

Handläggningen skall ske i enlighet med de krav som FL ställer på handläggningen av ett ärende. Vidare skall handläggningen ske i enlighet med för aktuellt sakområde gällande lagar och förordningar samt RFV:s föreskrifter.

Som stöd för ärendehandläggningen finns RFV:s allmänna råd, rättslägesanalyser, domsregister samt RFV:s övriga uttrycksmedel. Som stöd för beslutens utformning finns av RFV framtagen beslutsmodell.

Därtill kan förteckning per förmån under avsnitt 5 användas som checklista och utgöra ett stöd i den löpande ärendehandläggningen.

3.2 Kvalitetssäkring utförd av sakkunnig

För ärenden med särskilda svårigheter eller som innehåller risker i handläggningen eller när omständigheterna annars talar för det, skall kvalitetssäkring även innefatta **granskning av sakkunnig** med försäkringsmässig kompetens för att avgöra om ärendet är korrekt handlagt eller inte. Sakkunnig i detta sammanhang är annan person än den som handlagt ärendet. Föredragande i socialförsäkringsnämnd svarar för denna kvalitetssäkring i nämndärenden som han/hon inte själv handlagt.

Som miniminivå gäller att sådan granskning skall ske av de ärendeslag och under de förutsättningar som anges under avsnitt 3.3. Varje försäkringskassa och verksamhetsansvarig chef avgör utifrån de aktuella förhållandena i vilken omfattning ytterligare försäkrings- och bidragsärenden skall kvalitetssäkras på detta vis.

Granskning skall ske före beslut. Granskningen syftar till att säkerställa att det i beslutsunderlaget finns dokumenterat de utredningar och bedömningar som krävs för ett korrekt beslut i ärendet. Bedömning skall göras om ärendets handläggning leder till ett korrekt beslut och i övrigt uppfyller kraven på god kvalitet eller om ytterligare kompletterande uppgifter behöver tillföras ärendet före beslut.

Förteckningen per förmån under avsnitt 5 kan utgöra stöd vid granskningen.

Kvalitetssäkring utförd av sakkunnig skall dokumenteras i det granskade ärendet.

Försäkringskassan skall ha rutiner för intern rapportering av resultat från granskning av sakkunnig.

Varje verksamhetsansvarig chef ansvarar för att ärenden handläggs av personal som har erforderlig kompetens och att granskning av sakkunnig sker i den omfattning som krävs för att säkerställa likformighet, rättssäkerhet och kvalitet.

3.3 Föreskriven kvalitetssäkring av sakkunnig

Följande ärendeslag skall under angivna förutsättningar kvalitetssäkras av sakkunnig:

FÖRMÅN	GRANSKNING AV SAKKUNNIG SKALL SKE UNDER FÖLJANDE FÖRUTSÄTTNINGAR
BARNBIDRAG	• Ärenden avseende inflyttning till och utflyttning från Sverige samt EU/EES-ärenden. •
FÖRÄLDRAPENNING	• Före första utbetalningen. Granskningen skall säkerställa att föräldern uppfyller inskrivningsvillkoret om 180 dagar respektive 240-dagarsvillkoret om viss tids sjukpenningförsäk-

	ring överstigande garantinivån.
HAVANDESKAPSPENNING	• • Ärenden där handläggaren bedömer att begärd ersättning inte kan utges, helt eller delvis •
TILLFÄLLIG FÖRÄLDRAPENNING	• Förhandsbeslut om utökad rätt till tillfällig föräldrapenning för barn som fyllt 12 år men inte 16 år eller för barn som är 16 år eller äldre och som omfattas av personkretsen i LSS. • Beslut om rätten till kontaktdagar för barn som omfattas av personkretsen i LSS •
VÅRDBIDRAG	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma person som handlagt och utrett ärendet. •
UNDERHÅLLSSTÖD – beviljande	• • EU-ärenden • Ärenden där den bidragsskyldige bor utomlands •
UNDERHÅLLSSTÖD – återbetalningsskyldighet	• • Vid begäran om gallring av indrivningsärende som felaktigt överlämnats till kronofogdemyndigheten •
SJUKPENNINGGRUNDANDE INKOMST (SGI)	• • Ärenden där SGI baseras på inkomst av annat förvärvsarbete •
INSKRIVNING OCH AV-REGISTRERING	• • Ärenden där inskrivning av den som inte är folkbokförd sker med stöd av uppehållstillstånd eller med tillämpning av förordning 1408/71 • Vid avregistrering •
ARBETSSKADOR MED LIVRÄNTA – utredning och beslut	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma person som handlagt och utrett ärendet. •
ARBETSSKADELIVRÄNTOR – beräkning	• • Ärenden där PGI-AL har beräknats • Ärenden där livräntan beviljas retroaktivt och den retroaktiva utbetalningen överstiger 12 000 kronor •
ASSISTANSERSÄTTNING – utredning och beslut	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma person som handlagt och utrett ärendet •
BILSTÖD TILL HANDIKAPPADE – utredning och beslut	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma person som handlagt och utrett ärendet •
FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – utredning	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma person som handlagt och utrett ärendet •
FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – beräkning och utbetalning	• • Ärenden i vilka den försäkrade har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år. • EU/EES- och konventionsärenden •
HANDIKAPPERSÄTTNING	• • Ärenden där föredraganden i SFN är samma

	• person som handlagt och utrett ärendet.
SJUKPENNING	• Vid den 90:e dagen i sjukperioden. Granskningen skall säkerställa att aktuell bedömning av rätten till sjukpenning är gjord, motiverad och dokumenterad. Granskningen skall också säkerställa att behovet av rehabiliteringsåtgärder har prövats, motiverats och dokumenterats. • Ärenden där handläggaren bedömer att rätt till begärd sjukpenning inte föreligger, helt eller delvis.
BOSTADSTILLÄGG TILL PENSIONÄRER, HUSTRUTILLÄGG OCH INKOMSTPRÖVAD ÄNKEPENSION	• Ärenden där pensionstagaren uppbär utländsk pension. • Ärenden där pensionstagaren är näringsidkare.
EFTERLEVANDEPENSION - barnpension, omställningspension, särskild efterlevandepension och änkepension	• Ärenden i vilka den avlidne har tillgodoräknats färre än 30 år med pensionspoäng och hade bott i Sverige kortare tid än 40 år. • EU/EES- och konventionsärenden. • Ärenden som avser efterlevandepension till kvinnor födda 1945 eller senare (8 och 14 kap. med övergångsbestämmelser, AFL).
ÅLDERSPENSION	• Ärenden i vilka den försäkrade har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år. • EU/EES- och konventionsärenden.

4 Kvalitetskontroll efter beslut/utbetalning

4.1 Kvalitetskontroll

Försäkringskassan skall systematiskt kontrollera att ärendehandläggningen uppfyller kraven på likformighet, rättssäkerhet och kvalitet.

Kvalitetskontroll skall ske efter beslut/utbetalning och omfatta alla ärendeslag. Kontrollen syftar till att klarlägga om åtgärder som krävs för god kvalitet i ärendehandläggningen har utförts.

Kontroll skall utföras av annan person än den som har deltagit i handläggningen av ärendet. Den som gör kontrollen skall ha god försäkringsmässig kompetens att avgöra huruvida ett ärende är korrekt handlagt eller inte.

Kontrollen skall ske utifrån förteckning per förmån som återfinns under avsnitt 5. I de fall förteckning saknas för förmånen skall kvalitetskontroll ske utifrån vad som under avsnitt 2.1 har sagts generellt om kraven på god kvalitet i handläggningen.

Den som utför kontrollen skall ta ställning till om de åtgärder som krävs för god kvalitet är utförda, verifiera utbetalning samt bedöma om fel, misstänkt fusk eller missbruk eller oegentligheter kan ha förekommit i ärendet. Genom att utföra kvalitetskontrollen på detta sätt uppnås även syftet med redovisningskontroll, dvs. att säkerställa att inte andra utbetalningar än avsedda sker.

Utförd kontroll skall dokumenteras i det kontrollerade ärendet. Brister och fel som konstateras skall förtecknas och rapporteras.

4.2 Urval och omfattning

Grunden för urvalet av ärenden som omfattas av kvalitetskontroll utgörs av beslut (beviljande, avslag, ändringar och indragningar) eller utbetalningar. Urvalet sker slumpmässigt av inrapporterade transaktioner i ADB-systemen. I de fall ADB-rutin finns för urval, framgår det av förmånsvisa listor vilka ärenden som skall kontrolleras. Om ADB-rutiner saknas skall kassan manuellt och slumpmässigt välja ut ärenden för kontroll.

Urval för kvalitetskontroll skall ske minst en gång per kvartal och omfatta minst det procentuella uttag som framgår av sammanställningen nedan. Mot bakgrund av syftet med urvalen – att i vart fall på riksnivå kunna bilda sig en uppfattning om felfrekvens och dess förändring över tiden – utgör angivet urval en miniminivå.

Beroende på syftet med urvalen kan en försäkringskassa behöva göra större urval än vad som framgår av nedanstående sammanställning. Kassan kan då besluta om större urval. Det bör uppmärksammas att urvalen i vissa fall av tekniska skäl blir större på kassanivå än vad som framgår av tabellen. Riksförsäkringsverket tillhandahåller information om urvalstorlek m.m.

Allmänt

Urval	Beslut	Utbetalningar
1 %	Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)	
3 %	Inskrivning och avregistrering	

Ekonomiskt stöd till barnfamiljer

Urval	Beslut	Utbetalningar
1 %	Barnbidrag Bostadsbidrag till barnfamiljer Underhållsstöd Återbetalning av underhållsstöd	Föräldrapenning Tillfällig föräldrapenning
2 %	Familjebidrag Krav på underhållsbidrag	Havandeskapspenning
3 %	Barnpension	
4 %	Vårdbidrag	
25 %	Adoptionskostnadsbidrag	

Ersättning vid sjukdom och handikapp

Urval	Beslut	Utbetalningar
1 %	Arbetskadelivränta Förtidspension Sjukbidrag	Sjukpenning Rehabiliteringsersättning Underlag till tandvårdser-sättning
3 %	Assistansersättning	Närståendepenning
5 %	Handikappersättning	Frivillig sjukpenning
10 %	Arbetshjälpmedel Bilstöd	Arbetskadesjukpenning
15 %	Försäkring mot kostnader för sjuklön	
25 %		

Ersättning vid ålderdom

Urval	Beslut	Utbetalningar
1 %	Bostadstillägg inkl hustrutillägg Särskilt pensionstillägg Ålderspension	
2 %	Särskild efterlevandepension Änkepension	
10 %	Delpension Omställningspension Förlängd omställningspension	

Annan utbetalning

Urval	Beslut	Utbetalningar
1 %		Utbildningsbidrag
3 %	Köp av tjänst Reseersättning till funktionshindrad -	Dagpenning till värnpliktiga

4.3 Rapportering/redovisning

Resultaten från utförd kvalitetskontroll skall redovisas genom inrapportering till det centrala ADB-systemet. Rapportering skall ske av de ärenden där felet lett till ett felaktigt beslut/utbetalning samt ärenden där det, på grund av att erforderliga uppgifter saknas, inte kan avgöras om beslutet är felaktigt eller om utbetalningen är felaktig. Därtill skall det inom försäkringskassan finnas rapporteringsrutiner genom vilka alla förekommande kvalitetsbrister hanteras och uppmärksammas.

För inrapportering av resultat skall försäkringskassan följa nedan nämnda klassificering av feltyper och felorsaker.

Feltyper är:

- skriv- eller räknfel eller annat förbiseende
- felaktigt eller bristfälligt underlag
- felaktig rättstillämpning
- förvaltningslagen eller annan regel har inte följts.

Felorsaker utgörs av:

- fel eller brist i handläggning
- misstänkt oegentlighet
- misstänkt fusk eller missbruk.

Fel eller brist i handläggningen innefattar dels felaktig utbetalning, dels ärenden med andra fel och brister i handläggningen. Förutom rapportering av feltyp och felorsak skall redovisning ske av ekonomiska konsekvenser i form av felaktigt utbetalt bruttobelopp. Såväl för mycket som för lite utbetald ersättning skall redovisas.

Redovisning av resultat skall ske löpande. Vid inrapportering skall andelen fel hänföras till den månad ärendet avser. Redovisning skall ske senast månaden efter det kvartal ärendet avser.

4.4 Åtgärder vid kvalitetsbrister

Verksamhetsansvarig chef ansvarar för att resultaten från kvalitetskontrollen följs upp och åtgärder vidtas i den utsträckning som är erforderlig för att främja kvaliteten i ärendehandläggningen. Kassaledningen skall hålla sig informerad om resultaten från kvalitetskontrollerna och om de åtgärder som vidtas.

5 Förteckning per förmån

Följande förteckningar skall användas vid kvalitetskontroll efter beslut/utbetalning. Kontroll skall ske av att åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen har utförts. Därtill kan förteckningarna användas såsom stöd vid kvalitetssäkring utförd av handläggare och sakkunnig.

Förteckningarna per förmån bygger på en risk- och väsentlighetsanalys gjord av RFV för respektive förmånsslag utifrån RFV:s föreskrifter och allmänna råd.

Förteckningarna per förmån innehåller följande delar:

- Inledningsvis anges de lagar, förordningar samt RFV:s föreskrifter och allmänna råd som avser aktuell förmån.
- **Kontrollmål** – Här anges de resultatmål som gäller för ärendehandläggningen av aktuell förmån och därmed även för kvalitetskontrollen.
- **Risker** – Här anges de risker som identifierats beträffande ärendehandläggningen av aktuell förmån.
- **Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen** – Här anges de åtgärder som krävs för god kvalitet i ärendehandläggningen av aktuell förmån
- för att tillgodose kravet på likformighet, rättssäkerhet och kvalitet.

BARNBIDRAG

Lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag, lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag, FL, barnbidragsförordningen (1986:386), Allmänna råd (1998:8) Allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg och förlängt barnbidrag.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- eventuella fel inte upptäcks då det finns ett stort inslag av automatik där bidrag beviljas på grund av aviseringar från folkbokföringsuppgift om barns födelse
- bidrag betalas ut felaktigt till barn med anknytning till EU/EES- eller konventionsland
- felinskrivning sker för barn som kommit till Sverige som medföljande till flykting/asylsökande (är det andras barn som medföljer finns inte rätten att uppbära barnbidrag)
- bidrag betalas ut felaktigt om mottagaren inte anmält att denne eller barnet lämnat landet för längre tid än 6 månader
- förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg kan betalas ut felaktigt om villkor som ger rätt till bidragen inte uppfylls t.ex. att studier avbryts eller vid flerbarnstillägg att sammanboende upphör
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Dokumentation och bedömning av eventuella impulser från t.ex. daghem, skola och arbetsgivare om utlandsflyttning.

Kontroll mot inskrivning/avregistrering.

Kontroll av anmäld utlandsvistelse som inte avses överstiga 6 månader (bevakning och kontroll av utlandsvistelsens längd).

Utredning av om rätt till bidrag föreligger vid avisering från Riksskatteverket (RSV) om utflyttning.

Kontroll om bidragstagare under året har fått sitt uppehållstillstånd indraget/inte förlängt av Statens invandrarverk (SIV).

Utredning av utbetalningar och försändelser som kommer i retur.

Kontroll mot Centrala Studiestödsnämndens (CSN:s) register av att

- förlängt barnbidrag inte betalas ut för samma tid som studiebidrag för t.ex. gymnasiestudier
- studiebidrag alljämt betalas ut för de som har flerbarnstillägg och att studierna inte avbrutits.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende avseende inflyttning till och utflyttning från Sverige samt EU/EES-ärenden. Granskningen är dokumenterad.

BOSTADSBIDRAG TILL BARNFAMILJER OCH UNGDOMAR

Lagen (1993:737) om bostadsbidrag (BoL), FL, bostadsbidragsförordningen (1993:739), RFV:s föreskrifter (RFFS 1993:7) om bostadsbidrag, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:12) om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad för år 1998, RFV:s föreskrifter (RFFS 1996:12) om inkomstprövning och avstämning vid beslut ombostadsbidrag, Allmänna råd (1996:11) Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- sökande lämnar felaktiga uppgifter om hushållets sammansättning, om den bidragsgrundande inkomsten eller om bostaden och bostadskostnaden
- preliminärt bostadsbidrag lämnas felaktigt eller utbetalas med för högt belopp
- mottagare av preliminärt bostadsbidrag inte fullgör sin skyldighet att omgående till försäkringskassan anmäla ändrade förhållanden
- fel i taxerade inkomster kan leda till fel i slutligt bostadsbidrag
- fel i folkbokföringsuppgifter kan leda till fel i bostadsbidrag
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av om andra förmåner utbetalas, t.ex. via kunddatabild. Avvikelser mellan uppgifter i olika ärenden är korrigerade.

Anmälningar och andra impulser i ett ärende om att rätt till bidrag inte föreligger eller föreligger med lägre belopp har utretts.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

HUSHÅLLET

Kontroll av sökandes bostadsadress mot folkbokföringsadressen. Utredning vid avvikelser. Anmälan till folkbokföringsmyndigheten vid behov.

Kontroll om barn ingår i hushållet, samt om barn över 18 år har studiehjälp.

Vid behov kontroll av familjesammansättning och bosättningsförhållanden genom kontakt med folkbokföringsmyndigheten.

Vid oklarhet om det finns andra boende i hushållet än dem som uppgetts på ansökan utreds de verkliga förhållandena innan beslut om bostadsbidrag fattas.

BIDRAGSGRUNDANDE INKOMST

Uppgiven inkomst är rimlighetsbedömd.

Kontroll av uppgiven inkomst mot lönespecifikation och vid behov genom kontakt med t.ex. arbetsgivare och skattemyndighet.

Uppgift om näringsinkomst är styrkt enligt senaste självdeklaration. Vid behov ytterligare utredning, t.ex. genom kontakt med skattemyndigheten och genom delårsbokslut och/eller aktuell resultat- och balansrapport.

Vid behov förmögenhetskontroll t.ex. genom kontakt med skattemyndigheten och genom förfrågan till banker.

BOSTADSKOSTNADEN

Styrkta uppgifter finns om taxeringsvärde, nybyggnadsår, tillbyggnadsår och värdeår samt boyta för småhus.

Styrkta uppgifter finns om storleken på lån och räntesats, storleken på räntebidrag, samt att fastigheten respektive bostadsrätten utgör säkerhet för lån.

Styrkta uppgifter finns om hyrans respektive månadsavgiftens storlek och vad den omfattar, samt om bostadsytan i hyrd bostad respektive bostadsrätt.

Uppgift finns om att hyresavtal är godkänt av hyresvärd eller hyresnämnd, när sökanden är andrahandshyresgäst.

FAMILJEBIDRAG TILL TOTALFÖRSVARSPLIKTIGA

Lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret, FL, förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:9) och RFV:s föreskrifter (RFFS 1995:10) om familjebidrag, Allmänna råd (1997:6) Familjebidrag till totalförsvarspliktiga.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- felaktiga uppgifter lämnas om bostadsförhållanden, inkomstförhållanden före och under tjänstgöring, familjeförhållanden och, när det gäller näringsbidrag, ekonomiska förhållanden om rörelsen
- att den bidragsberättigade inte omedelbart lämnar upplysningar om nya omständigheter av betydelse för rätten till bidrag

- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av att den bidragsberättigade är folkbokförd på den fastighet som bostadsbidrag skall lämnas för.

Kontroll av att den bidragsberättigade vid tjänstgöringens början haft eget boende i minst tre månader och under denna tid haft ekonomisk förmåga att betala sin bostadskostnad och betalat regelbundet.

Kontroll av uppgifter och vid behov utredning om

- bostadskostnader
- bostadsförhållanden
- inkomstförhållanden före och under tjänstgöring
- familjeförhållanden
- ekonomiska förhållanden om rörelsen när det gäller näringsbidrag.

Kontroll av att familjebidrag i form av bostadsbidrag samordnas med preliminärt bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

FÖRÄLDRAPENNING

4 kap. AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:14) om föräldrapenningförmåner, Allmänna råd (1997:10) Föräldrapenningförmåner.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- utbetalning sker efter felaktig SGI/särskild beräkningsgrund
- det blir en felaktig handläggning med avseende på EG-regler (exempelvis kan den som arbetar i Sverige utan att vara bosatt här vara berättigad till föräldrapenning)
- samordning inte görs med andra försäkringsförmåner och/eller att avräkning av dagar/tid enligt utländsk lagstiftning inte görs om en förälder har uppburit motsvarande förmån enligt utländsk lagstiftning
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Beslut om föräldrapenning grundas på kontroll och dokumentation av att:

- försäkran för föräldrapenning är fullständigt ifylld
- födelseavisering (i vissa fall moderskapsintyg) finns
- inskrivningsvillkoret, 180-dagarsvillkoret, är uppfyllt
- 240-dagarsvillkoret är uppfyllt
- bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras, se nedan Sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

SGI-kontroll är utförd efter ett år (vid barnets 1-årsdag).

Det tas i förekommande fall ställning till om utbetalning skall ske enligt s.k. särskild beräkningsgrund.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utges samtidigt som föräldrapenning.

Bedömning om frånvarokontroll hos arbetsgivaren.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig före första utbetalningen i ett föräldrapenningärende för att säkerställa att föräldern uppfyller inskrivningsvillkoret om 180 dagar och 240-dagarsvillkoret om viss tids sjukpenningförsäkring överstigande garantinivån.

Granskningen är dokumenterad.

HAVANDESKAPSPENNING

3 kap. 9 och 9 a §§ AFL, föräldraledighetslagen (1995:584), FL, Allmänna råd (1996:8) Havandeskapspenning.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- beslutsunderlaget är otillräckligt och/eller att bedömningen av rätten till havandeskapspenning blir felaktig
- kraven på fysiskt påfrestande arbetsförhållanden är inte uppfyllda
- möjligheter till omplacering hos arbetsgivaren är inte prövade
- utbetalning sker efter en felaktig SGI
- samordning inte görs med sjukpenning/sjuklön/andra förmåner
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Fullständig ansökan om havandeskapspenning finns.

Av beslutsunderlaget framgår:

- i vilken grad arbetsförmågan är nedsatt
- arbetets art alternativt uppgifter om arbetsmiljörisker på arbetsplatsen ifråga
- möjligheter till omplacering hos arbetsgivaren
- försäkringsläkares bedömning i förekommande fall
- eventuella synpunkter från Yrkesinspektionen/Sjöfartsinspektionen när det gäller risker i arbetsmiljön och behov av omplacering på arbetsplats.

Utlåtande från arbetsgivaren om omplacering finns och bör vara undertecknat av den som ansvarar för personalfrågor på företaget. Förhandlingsprotokoll kan accepteras i stället för utlåtande när det framgår vilka möjligheter till omplacering som prövats.

Av beslutet framgår under vilken tid som havandeskapspenning kan ges ut.

Bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras, se nedan Sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Fullständigt ifylld försäkran för havandeskapspenning finns.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utges samtidigt som havandeskapspenning.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där försäkringskassan bedömer att begärd ersättning inte, helt eller delvis, kan utges.

Granskningen är dokumenterad.

TILLFÄLLIG FÖRÄLDRAPENNING

4 kap. AFL, 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), FL, förordning (1994:1756) om vissa gränsarbetares rätt till tillfällig föräldrapenning enligt AFL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:14) om föräldrapenningförmåner, Allmänna råd (1997:10) Föräldrapenningförmåner

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- rätt till tillfällig föräldrapenning saknas
- utbetalning sker efter en felaktig SGI
- samordning med vårdbidrag inte görs eller att impulser om andra förmåner inte beaktas vilket kan medföra felutbetalning
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Beslut om tillfällig föräldrapenning grundas på kontroll och dokumentation av att:

- försäkrans för tillfällig föräldrapenning är fullständigt ifyllt
- läkarutlåtande om sjukdom, smitta eller funktionshinder finns fr.o.m. dag 8
- föräldern skulle ha förvärvsarbetat under aktuell tid
- föräldern har haft behov av att avstå från förvärvsarbete
- arbetslös förälder har visat att han/hon gått miste om arbetslöshetsersättning för dag som han/hon begär tillfällig föräldrapenning
- underlag finns som styrker rätten till ersättning för barn som fyllt 12 år men inte 16 år
- underlag finns som styrker rätten till s.k. kontaktdagar eller rätten till tillfällig föräldrapenning för ett barn som är äldre än 16 år och som hör till personkretsen i LSS
- överlåtelse finns i förekommande fall.

Bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras, se nedan Sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Prövning av ev. samordning med vårdbidrag (försäkringsbild) har skett.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utges samtidigt som tillfällig föräldrapenning.

Bedömt om frånvarokontroll behövt göras hos arbetsgivare och daghem.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende som omfattar förhandsbeslut om utökad rätt till tillfällig föräldrapenning för barn som fyllt 12 år men inte 16 år eller för barn som är 16 år eller äldre och som omfattas av personkretsen i LSS.

Granskning av sakkunnig i ärende som omfattar beslut om rätten till kontaktdagar för barn som omfattas av personkretsen i LSS.

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

VÅRDBIDRAG

9 kap. 4–5 §§ AFL, FL, Allmänna råd (1998:7) Vårdbidrag.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- utredningen inte omfattar barnets hela behov av särskild tillsyn eller vård, vilket leder till felaktigt beslut
- beslutet kan bli felaktigt om utredningen inte innehåller en redovisning av alla de av föräldern uppgivna merkostnaderna, uppgivna merkostnader inte är föranledda av barnets sjukdom eller funktionshinder eller om utredningen inte innehåller en noggrann redovisning av hur merkostnaderna har beräknats av försäkringskassan
- det inte framgår av utredningen vilka andra ersättningar och samhällsstöd det finns för barnet samt hur sådant stöd påverkar vårdbidragets storlek
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av att den sökande är förälder till barnet i de fall detta inte framgår av ansökan.

Läkarutlåtande/medicinsk bedömning som beskriver omfattningen/varaktigheten av barnets sjukdom eller funktionshinder och styrker behovet av särskild tillsyn eller vård och merkostnader finns i ärendet.

Det är styrkt att det särskilda tillsyns- eller vårdbehovet p.g.a. sjukdom eller funktionshinder finns under minst sex månader.

Personlig kontakt med föräldrarna under utredningen, exempelvis i form av hembesök.

Samråd med försäkringsläkare är dokumenterat. Skriftligt yttrande finns då behov föreligger av att förtydliga, förklara eller komplettera uppgifter i medicinska underlag.

Vid behov finns utlåtande från kurator, dietist, pedagog, sjukgymnast eller annan inom sjukvård, habilitering eller skola.

Utredning av omfattningen av barnets behov av särskild tillsyn eller vård, innefattar barnets hela behov av detta.

Av utredningen framgår

- vilka särskilda vårdinsatser i form av träning, stimulans eller aktivering som barnet behöver och omfattningen av dessa insatser
- vem som utför de särskilda tillsyns- och vårdinsatserna samt tidsåtgång
- samtliga yrkade merkostnader samt redogörelse för vilka merkostnader som bedömts vara ersättningsgrundande och hur dessa har beräknats

- vilka andra ersättningar och samhällsstöd det finns för barnet samt hur sådant stöd påverkar vårdbidragets storlek.

Ställningstagande till omprövning av vårdbidrag i de fall assistansersättning beviljas/beviljats.

Beslutsunderlaget innefattar alla väsentliga bedömningsmoment som leder till en sammanvägning av den vårdbidragsnivå som bedöms vara riktig samt motiveringen här till. Sammanvägningen är dokumenterad.

Vid beslut utan tidsbegränsning finns angivet i beslutet när rätten till fortsatt vårdbidrag kommer att omprövas.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

UNDERHÅLLSSTÖD – beviljande

Lagen (1996:1030) om underhållsstöd (USL), FL, förordningen (1996:1036) om underhållsstöd, RFV:s föreskrifter (RFFS 1996:18) Underhållsstöd och förlängt underhållsstöd, Allmänna råd (1996:15) Underhållsstöd och förlängt underhållsstöd.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- underhållsstöd lämnas trots att föräldrarna bor tillsammans
- underhållsstöd lämnas trots att barnet och/eller boföräldern lämnat landet för en tid överstigande sex månader
- underhållsstöd lämnas trots att villkoren för bosättning och vistelsetid i Sverige inte är uppfyllda, t.ex. då uppehållstillstånd saknas eller är indraget
- reglerna tillämpas felaktigt i EU-ärenden
- den som söker underhållsstöd inte är förälder eller rättslig vårdnadshavare för barnet
- förlängt underhållsstöd lämnas trots att barnet slutat studera
- underhållsstöd lämnas efter det att barnet flyttat, får samhällsvård eller gift sig
- fel i folkbokföringsuppgifter om boende- och familjeförhållanden kan medföra felaktiga utbetalningar under många år eftersom underhållsstödet beviljas tills vidare
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av om andra förmåner utbetalas, t.ex. via kunddatabild. Avvikelser mellan uppgifter i olika ärenden är korrigerade.

Samtliga handlingar, som styrker uppgifter, finns i ärendets akt och samtliga utförda kontroller i ärendehandläggningen är dokumenterade.

Sökandens uppgifter om barns, boförälders respektive bidragsskyldigs bostadsadresser kontrolleras mot respektive folkbokföringsadress. Korrigering vid avvikelse. Anmälan till folkbokföringen vid behov.

Vid behov kontroll av familjesammansättning och bosättningsförhållanden genom kontakt med folkbokföringsmyndigheten.

Vid behov kontroll av barnets och boförälderns identitet.

Det rättsliga vårdnadsförhållandet för barnet är styrkt.

Uppgifter om avliden förälder och att underhållsstöd inte lämnas till barn som har bampension enligt AFL är styrkta.

Kontroll av att barn över 18 år har studiehjälp.

Fortlöpande bevakning av förhållanden som påverkar rätten till underhållsstöd.

Uppföljning av eventuella anmälningar och andra impulser i ett ärende om att rätt till underhållsstöd inte föreligger.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i EU-ärenden.

Granskning av sakkunnig i ärenden där den bidragsskyldige bor utomlands.

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

UNDERHÅLLSSTÖD – återbetalningsskyldighet

Utsökningsbalken (UB), lagen (1996:1030) om underhållsstöd, FL, indrivningsförordningen (1993:1229) RFV:s föreskrifter (RFFS 1996:18) om underhållsstöd, Allmänna Råd (1996:16) Återbetalning av underhållsstöd.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning och rätt beslut.

Risker är bl.a. att

- fel i taxeringsuppgifter kan leda till fel i beslut om återbetalningsbelopp
- fel i uppgifter om den bidragsskyldiges barn, för vilka underhållsstöd inte lämnas, kan leda till fel i beslut om återbetalningsbelopp
- återbetalningsskyldighet inte fastställts efter förvärvsförmåga i förekommande fall
- förluster för det allmänna uppstår på grund av brister i försäkringskassans handläggning av återbetalningsskyldigheten
- ofullständiga uppgifter om inkomster eller tillgångar kan leda till att anstånd lämnas på felaktiga grunder
- begäran om indrivning inte görs trots utebliven återbetalning
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av barns och bidragsskyldigs inkomster samt av bidragsskyldigs barn och deras folkbokföringsförhållanden är gjord vid fastställande av återbetalningsskyldigheten. Detsamma gäller vid årlig och annan omprövning av återbetalningsskyldigheten.

Återbetalningsskyldigheten är snarast fastställd.

Åtgärder för att få den bidragsskyldige delgiven är skyndsamt vidtagna när återbetalningsbeloppet har fastställts.

Ansökan om anstånd är prövad utan dröjsmål. Prövning har skett enligt UB:s och USL:s regler.

Inkomster och övriga uppgifter som ligger till grund för beslut om att bevilja anstånd är styrkta.

Försök har skett att få till stånd frivilliga inbetalningar genom avbetalningsplan för att reglera skuld som uppkommit på grund av beviljat anstånd.

Begäran om indrivning senast inom den tid som följer av indrivningsförfordningen om inte anstånd sökts eller beviljats.

Bevakning av förändringar under året som påverkar återbetalningsskyldigheten, t.ex. att den bidragsskyldige flyttat utomlands eller att antalet barn förändrats.

Särskild kontroll av bidragsskyldiga vars taxering inte lett till att något återbetalningsbelopp fastställts eller vars återbetalningsbelopp vid den årliga omprövningen sänkts väsentligt jämfört med föregående år.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig vid begäran om gallring av indrivningsärende som felaktigt överlämnats till kronofogdemyndigheten. Granskningen är dokumenterad.

SJUKPENNINGGRUNDANDE INKOMST (SGI)

Vid fastställande av SGI tillämpas i huvudsak 3 kap. AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst, RFV:s allmänna råd (1996:13) Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) vid inkomst av anställning enligt lagen om allmän försäkring (AFL) samt RFV:s allmänna råd (1986:6) Sjukpenninggrundande inkomst vid inkomst av annat förvärvsarbete samt karenstidsregler enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

SGI skall vara korrekt i varje ersättningsärende där ersättningens storlek baseras på SGI.

Risker är bl.a. att

- inkomstuppgiften är inaktuell eller ofullständig
- en felaktig SGI leder till felaktig dagersättning
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Dokumenterad inkomstutredning finns som grund för ställningstagande till den försäkrades SGI i varje ersättningsärende.

Av beslutsunderlaget för SGI framgår

- den försäkrades uppgift om anställningsinkomst och/eller inkomst av annat förvärvsarbete
- den särskilda inkomstutredning som ligger till grund för beräkning av SGI vid inkomst av annat förvärvsarbete
- den kontroll som gjorts hos arbetsgivare, fackförbund, skattemyndighet etc.
- vilken bedömning av arbetsinkomstens varaktighet som gjorts
- om i förekommande fall villkoren för SGI-skydd är uppfyllda

- om inkomstutredning gjorts i de fall ersättningsärendet pågått längre tid än ett år och den försäkrades SGI varit oförändrad under denna tid
- hur SGI-beslutet motiverats
- vilken SGI som fastställts och från och med vilken tidpunkt
- den försäkrades årsarbetstid i de fall tim- eller dagberäknad ersättning skall utbetalas
- vilken karenstid som fastställts och från och med vilken tidpunkt i de fall regler om karenstid är tillämpliga. Av utredningen skall även framgå om reglerna om ålders- och hälsovillkor har tillämpats.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende när SGI baseras på inkomst av annat förvärvsarbete. Granskningen är dokumenterad.

INSKRIVNING OCH AVREGISTRERING

Vid inskrivning och avregistrering tillämpas i huvudsak Rådets förordning (EEG) nr 1408/71, Nordiska konventionen (1993:1529) AFL 1 kap., FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:11) om inskrivning och avregistrering, RFV:s allmänna råd (1990:2) Försäkring, inskrivning och avregistrering hos allmän försäkringskassa, RFV:s allmänna råd (1995:3) Socialförsäkringen och EU, RFV:s allmänna råd (1989:11) Konventioner om social trygghet.

Kontrollmål

Inskrivning/avregistrering sker när kriterierna för detta är uppfyllda. Tillhörigheten till sjukpenningförsäkringen bedöms.

Risker är bl.a. att

- sjukvårdsförmåner felaktigt utges
- SGI felaktigt fastställs
- socialförsäkringsförmåner felaktigt utges
- felaktig försäkring/bosättningsperiod redovisas till annat land
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Av beslutsunderlaget framgår att

- villkoren för rätten till inskrivning är uppfyllda/styrkta
- villkoren för avregistrering är uppfyllda/styrkta
- bedömning har gjorts om den försäkrade skall tillhöra sjukpenningförsäkringen.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där inskrivning av den som inte är folkbokförd sker med stöd av uppehållstillstånd eller med tillämpning av förordning 1408/71.

Granskning av sakkunnig vid avregistrering.

Granskning av sakkunnig är dokumenterad.

ARBETSLIVSINRIKTAD REHABILITERING – bedömning av rehabiliteringsbehov, beslut om åtgärder och utbetalning av rehabiliteringsersättning

3 kap. 7, 8 och 8 a §§ samt 22 kap. AFL, FL, förordningen (1991:1321) om rehabiliteringsersättning, förordningen (1991:1046) om ersättning från sjukförsäkringen i form av arbetshjälpmedel, Allmänna råd (1991:12) Rehabilitering och

rehabiliteringsersättning samt Allmänna råd (1998:2) Rätten till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- rätt till sjukpenning inte föreligger
- rehabiliteringsutredning saknas
- utredning och bedömning av behovet av rehabiliteringsåtgärder, inkl. arbets-hjälpmedel, inte görs
- rehabiliteringsåtgärder genomförs utan att behov av sådana finns, t.ex. i fall där partiell sjukskrivning skulle ha varit alternativet
- försäkringskassan i sin roll som samordnare inte arbetar pådrivande mot arbetsgivare och andra aktörer så att dessa medverkar med sina möjligheter och tar kostnadsansvar för åtgärder
- otillräcklig utredning och bristande samråd med andra rehabiliteringsansvariga och den försäkrade leder till olämpliga eller onödiga rehabiliteringsåtgärder
- försäkringskassan köper rehabiliteringstjänster som inte är arbetslivsinriktade
- rehabiliteringsplan, ansökan om rehabiliteringsersättning och beslut inte finns när rehabiliteringsåtgärden, som kan ge rätt till rehabiliteringsersättning, påbörjas
- utbetalning av rehabiliteringsersättning inte upphör när den försäkrade avbryter rehabiliteringen eller när den avslutas enligt planen
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Bedömning av att rätt till sjukpenning föreligger sker före planeringen av rehabiliteringsåtgärder.

Det finns ett aktuellt beslutsunderlag som innefattar:

- medicinskt underlag som beskriver den försäkrades sjukdom, medicinska funktionshinder samt prognos
- uppgifter/utredning som beskriver den försäkrades arbetsförhållanden (inkl. möjligheter till anpassning av arbetsförhållandena, omplacering m.fl. rehabiliterande insatser på arbetsplatsen)
- uppgifter om utbildning och yrkeserfarenheter
- uppgifter/utredning som beskriver relevanta sociala förhållanden, som familjeförhållanden, barntillsyn, fritidsintressen, bostadsförhållanden och kommunikationer.

Den sjukskrivnes behov av och möjligheter till rehabilitering är bedömd, motiverad och dokumenterad fortlöpande under sjukperioden.

Rehabiliteringsutredning finns.

Det finns ansökan om rehabiliteringsersättning, rehabiliteringsplan liksom beslut om rehabiliteringsersättning när rehabiliteringsåtgärden, som ger rätt till ersättning, påbörjas.

Det finns mål för rehabiliteringen och åtgärder m.m. dokumenterade i en rehabiliteringsplan.

Besluten om tidsperioder för rehabiliteringsersättning överskrider inte de av RFV rekommenderade.

Rehabiliteringsplanen är i övrigt upprättad och beslutad i enlighet med gällande regler och tillämpning för arbetslivsinriktad rehabilitering.

Planering och genomförande av rehabiliteringsåtgärder sker tillsammans med de olika aktörerna i rehabiliteringen.

De tidsperioder då rehabiliteringsersättning utbetalas överensstämmer med de som anges i beslutet.

Uppgifter som visar att den försäkrade har deltagit i rehabiliteringsåtgärden enligt vad som fastlagts i rehabiliteringsplanen finns före varje utbetalning.

Avvikelser från planen finns dokumenterade och beslutade av försäkringskassan i en reviderad rehabiliteringsplan och med ett nytt beslut om rehabiliteringsersättningen.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

ARBETSSKADOR MED LIVRÄNTA

– utredning och beslut

Lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (LAF), FL, förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd (FASP), Allmänna råd (1994:3) Ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- arbetsskada som anmäls efter den första juli 1993 men som har inträffat före detta datum inte bedöms enligt skadebegreppet som infördes den första januari 1993, vilket leder till felaktigt beslut
- bedömningen kan bli felaktig och beslutet bli felaktigt om den medicinska kunskapen hos intygsskrivande läkare är otillräcklig om skadebringande egenskaper/faktorer i arbetsmiljön och om vedertagna bedömningar inom den medicinska vetenskapen
- livränteunderlaget kan bli felaktigt p.g.a. svårigheter att beräkna förväntad inkomst och löneutveckling som den skadade skulle ha haft som icke arbets-skadad
- försäkringskassan inte får kännedom om ändrade förhållanden som skulle påverka storleken på löpande livränta om den omprövades
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Ersättningsanspråket är dokumenterat.

Medicinskt underlag finns där skadlighets- och sambandsfrågorna är logiska och vetenskapligt grundade.

Samråd med försäkringsläkare om skadlighets- och sambandsfrågorna är dokumenterat.

Följande ingår och är dokumenterat i utredning om arbetsskada och rätt till livränta:

- utredning och ställningstagande till visandedag/olycksfallsdag

- arbetsplatsutredning alt. utredning av olycksfall
- utredning av konkurrerande skadeorsaker
- utredning och ställningstagande till skadlighetsfrågan
- utredning och ställningstagande till sambandsfrågan
- utredning och ställningstagande till om sjukdom som har förorsakats av arbetsskadan har upphört
- utredning av arbetsförmågan efter skadan
- utredning och beräkning av livränteunderlag
- utredning och beräkning av inkomst efter arbetsskadan.

Kontroll av underlag/utredning i de fall då rehabilitering/förtidspension utretts.

Utredning av till hur stor del livränta och förtidspension täcker samma inkomstbortfall samt uträkning av samordningsprocent.

Livräntan är tidsbegränsad där den skall vara det.

Utredning och eventuell efterkontroll vid impuls om den försäkrades ändrade förmåga att skaffa inkomst, eller om ändrade inkomster eller om ändrade arbetsförhållanden etc.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

ARBETSSKADELIVRÄNTOR – beräkning

4–6 kap. LAF, 17 kap. AFL, FL, Allmänna råd (1996:5) Livränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. Beräkning av förmånernas storlek.

Kontrollmål

Rätt beräkning och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- vid beräkning av retroaktiv livränta beräknas den pensionsgrundande livräntan (PGI-AL) på ett felaktigt sätt
- vid beräkning av retroaktiv livränta görs avdrag enligt 17 kap. 1 § AFL på ett felaktigt sätt
- fel uppstår vid samordning med pension
- FL:s regler om dokumentation och utredning inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation och utredning har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där PGI-AL har beräknats.

Granskning av sakkunnig i ärende där livränta beviljas retroaktivt och den retroaktiva utbetalningen överstiger 12 000 kronor.

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

ASSISTANSERSÄTTNING – utredning och beslut

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS), FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1993:24) om assistansersättning, Allmänna råd (1998:6) om assistansersättning.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- tillräckligt samråd inte sker med kommunen om andra insatser som kan motsvara behov eller önskemål från den enskilde
- assistansersättningen avser inte personlig assistans och ges inte av egenhändigt valda assistenter, utan är mer att likna vid kommunal hemtjänst (denna risk är särskilt stor vid boendeförändringar som är snarlika gruppboenden)
- försäkringskassan i utredningen inte har beaktat det ansvar som enligt lag åvilar andra, t.ex. sjukvården, skolan och förälder
- det ersättningsbara hjälpbehovet å ena sidan och de behov den enskilde själv kan tillgodose å andra sidan inte är klart utredda eller att de förändrats efter viss tid
- att försäkringskassan enbart ser till anförda kostnader och inte till behovet av särskilt kvalificerad assistans vid bedömning av förhöjt timbelopp på särskilda skäl
- beslutet kan bli felaktigt om behovet av personlig assistans för de grundläggande behoven inte uppgår till minst 21 timmar i veckan i genomsnitt
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikation samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Läkarutlåtande finns som beskriver funktionshindret och som bedöms styrka tillhörighet till personkrets ett eller två enligt LSS.

Bedömning av behovet av samråd med försäkringsläkare är dokumenterad.

Bedömning av behovet av utredning eller yttrande av arbetsterapeut, habiliteringspersonal eller annan sakkunnig är dokumenterad.

Samråd/hörande med kommunen om den enskildes behov av personlig assistans, om det lämnas andra insatser från samhället eller om det kan finnas behov av sådana insatser.

Utredning av hur assistansbehovet tillgodosätts före ansökan eller anmälan om assistansersättning ingår i beslutsunderlaget.

Utredning med ansvarig läkare eller sjuksköterska om den enskilde har behov av insatser som kan vara av sjukvårdskaraktär.

Utredningen omfattar hembesök eller annan personlig kontakt med den enskilde, förälder eller annan som väl känner till förhållandena.

Av beslutsunderlag framgår hur beviljade timmar fördelat sig på olika aktiviteter, dvs. antal timmar för grundläggande behov, hemtjänstsysslor, förvärvsarbete, fritidsverksamhet, skola, daglig verksamhet, träning m.m. Omfattningen av beviljad jour- och beredskapstid är angiven.

Utredning om förhöjt timbelopp innehåller beskrivning av och ställningstagande till behovet av särskilt kvalificerad assistent eller dylikt och på vilket sätt behovet medfört högre assistanskostnader.

Utgående vårdbidrag och handikappersättning omprövas.

Ställning tas till behov av efterkontroll före två-årsomprövningen.

Utredning av assistansbehovet när de månatliga räkningarna utvisar att färre eller fler assistanstimmar lämnas jämfört med de beviljade timmarna.

Ställning tas till om särskilda skäl finns vid prövning av assistansersättning för tid i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

ASSISTANSERSÄTTNING – utbetalning

Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS), FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1993:24) om assistansersättning, Allmänna råd (1998:6) om assistansersättning.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- felaktigt antal timmar och timbelopp rapporteras in i ADB-systemet efter beslut
- antal lämnade assistanstimmar och kostnader enligt räkning stämmer inte med faktiska förhållanden
- undertecknande av räkningar sker felaktigt, exempelvis att undertecknande sker in blanco
- FL:s regler om dokumentation och utredning inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Inför retroaktivutbetalning, vid nybeviljande och där utbetalning sker med schablonbeloppet, finns redovisning av lämnad assistanstid liksom tjänstemannens ställningstagande till om uppgifterna bedöms styrka rätt till utbetalning. Om retroaktivutbetalningen avses ske med förhöjt timbelopp krävs dessutom uppgifter om samtliga kostnader för den lämnade assistansen.

Räkning och tidsredovisning är underskriven av behörig person. Är räkningen underskriven av annan än den ersättningsberättigade krävs underlag (i form av exempelvis intyg enligt FKF 3011) och ställningstagande i akten.

Utredning sker när kassan får kännedom om en ersättningsberättigads sjukhusvistelse.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation och utredning har följts.

BILSTÖD TILL HANDIKAPPADE – utredning och beslut

Lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bilstöd till handikappade, FL, förordningen (1988:890) om bilstöd till handikappade, Allmänna råd (1996:9) Bilstöd till handikappade.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- kravet på väsentliga förflyttningssvårigheter inte är uppfyllt
- varaktigheten av funktionshindret inte är styrkt
- bilen inte kan beräknas ha en livslängd på minst sju år
- nytt bidrag lämnas inom sjuårsperioden utan att stöd finns för det
- anpassningsbidrag beviljas utan att behovet av anpassning är styrkt
- försäkringskassan inte får kännedom om ändrade förhållanden t.ex. dödsfall och därmed inte kan återkräva för mycket utbetalt bilstöd
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Läkarutlåtande finns som styrker att

- den sökande på grund av varaktigt funktionshinder har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller anlita allmänna kommunikationer
- funktionshindret är bestående eller i vart fall under den tid som bilen skall användas, dvs. i regel i ca sju år
- det är själva funktionshindret som ger upphov till väsentliga förflyttningssvårigheter.

Behovet av anpassning är styrkt genom medicinskt underlag och/eller genom tekniskt yttrande på särskild blankett.

Rätt grupptillhörighet är fastställd.

Föredragspromemorian är objektiv och neutralt skriven och uppgifterna i beslutsunderlaget är adekvata.

Kontroll av att körkortsutbildningen genomförts.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

BILSTÖD TILL HANDIKAPPADE – utbetalning

Lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bilstöd till handikappade, FL, förordningen (1988:890) om bilstöd till handikappade, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:18) om inkomstberäkning enligt lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer, Allmänna råd (1996:9) Bilstöd till handikappade.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- grund- och anskaffningsbidrag betalas ut mer än en gång under en sjuårsperiod
- felaktig inrapportering av grundbidrag i förhållande till handikappgrupp
- anskaffningsbidraget är fel uträknat
- fel inkomstprövning/beräkning har gjorts
- begränsningsregeln inte har beaktats
- avräkningen är felaktig
- felaktigt belopp inrapporteras i systemet i förhållande till fakturabeloppet
- FL:s regler om dokumentation och utredning inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Det finns underlag till alla utbetalningar.

Rätt uppgifter ligger till grund för beräkningen av anskaffningsbidraget och RFV:s föreskrifter om inkomstberäkning enligt lagen om bostadstillägg till pensionärer tillämpas.

God affärssed iakttas vid hantering av offerter och fakturor i samband med beslut om anpassningsbidrag och dialog förs med den sökande.

Medverkan vid bilköp sker endast om försäkringskassan har fått ett uppdrag av den försäkrade att ta in offerter samt fakturor från bilhandlare.

Kontroll av att fakturerad anpassning som är beviljad är gjord före utbetalning av anpassningsbidraget.

Kontroll av att anpassningen är monterad i bilen.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation och utredning har följts.

FÖRSÄKRING MOT KOSTNADER FÖR SJUKLÖN

17 § lagen (1991:1047) om sjuklön, FL, förordningen (1991:1395) om försäkring mot kostnader för sjuklön enligt 17 § lagen (1991:1047) om sjuklön, Allmänna råd (1998:3) Rätten till sjuklön m.m.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- sökanden som inte kan betraktas som arbetsgivare tecknar försäkring
- en felaktig lönekostnad fastställs och att en arbetsgivare med för hög lönekostnad därmed kan teckna försäkringen
- en felaktig lönekostnad fastställs och att avgiften därmed beräknas på ett felaktigt underlag
- begärd ersättning avser annan ersättning än sjuklön och de skatter och avgifter som anges i förordningen om försäkring mot kostnader för sjuklön
- ersättning betalas fr.o.m. tidigare dag än dag fyra i sjuklöneperioden
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Ansökan om försäkring mot kostnader för sjuklön finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggning av ärendet.

Underlag finns för att uppskatta arbetsgivarens lönekostnader. Underlaget kan t.ex. utgöras av:

- redovisning av lönekostnader för tidigare år
- uppgift om inbetald preliminärskatt
- underlag för beräkning av socialavgifter för innevarande år.

Ändrade lönekostnader och tidpunkt för ändringen har meddelats försäkringskassan skriftligt.

Ansökan om försäkring mot kostnader för sjuklön finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggningen av ärendet.

Avgiften är till fullo betald för den period som ersättningen avser.

Underlag finns som styrker att sjuklönen har betalats ut samt hur den har beräknats, om försäkringskassan begärt det.

Den begärda ersättningen avser sjuklön och de skatter och avgifter som anges i förordningen om försäkring mot kostnader för sjuklön.

Ersättning betalas först fr.o.m. dag fyra i sjuklöneperioden.

Läkarintyg finns i de fall en sjuklöneperiod varat mer än sju dagar, om försäkringskassan begärt det.

Kontroll av att arbetsgivaren har rapporterat den aktuella sjuklöneperioden till försäkringskassan.

Utredning av beräknade lönekostnader och den beräknade försäkringsersättningen om upplysningstext "HÖG UTBETALNING" erhålls efter inrapportering av utbetalning.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – utredning

7, 13, 16 och 20 kap. AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:7) om ansökan om pension, Allmänna råd (1997:4) Förtidspension enligt lagen om allmän försäkring (AFL), Bedömning av rätt till förtidspension/sjukbidrag.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning och rätt beslut.

Risker är bl.a. att

- beslut om förtidspension fattas på ofullständigt underlag
- felaktigt beslut fattas beroende på att rehabiliteringsmöjligheterna och arbetsförmågan inte utretts tillräckligt
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte har följts.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Dokumentation som styrker den försäkrades arbetsförmåga och arbetsförmåga som grund för bedömningar och beslut.

Aktuellt medicinskt underlag som ger en god bild av den försäkrades medicinska situation, hur den påverkar arbetsförmågan och varaktigheten av arbetsförmågenedsättningen.

Samråd med försäkringsläkare då behov finns av att förtydliga, förklara och komplettera uppgifter i medicinska underlag.

Bedömning av den försäkrades arbetsförmåga grundad på uppgifter om t.ex. arbetsförhållanden, inkomster, bisysslor, uppdrag, arbete i hemmet och fritidsaktiviteter.

Bedömning av den försäkrades behov av rehabilitering, vidtagna rehabiliteringsåtgärder, resultat av dessa samt orsaken till att de inte förbättrat arbetsförmågan.

Kontroll i förekommande fall mot underlag/beslut om handikappersättning, vårdbidrag, assistansersättning och livränta.

Bedömning av behovet av efterkontroll av den försäkrades hälsotillstånd/arbetsförmåga.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG – beräkning och utbetalning

5, 7 och 13 kap. AFL, Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, Rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpningen av Rådets förordning (EEG) nr 1408/71, konventioner, FL, Allmänna råd (1996:4) Förtidspension enligt lagen om allmän försäkring (AFL). Beräkning av pensionens storlek, Allmänna råd (1995:3) Socialförsäkringen och EU.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- fel uppstår vid beräkning av folkpension i de fall den försäkrade inte har 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år
- fel uppstår vid beräkning av pension i de fall förordning (EEG) 1408/71 eller konvention skall tillämpas
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll mot Statens invandrarverk (SIV) i de fall den försäkrade har invandrat till Sverige och har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott kortare tid än 40 år i Sverige (5 kap. 7 §).

Kontroll i övrigt av lämnade uppgifter som har betydelse för fastställandet av antal bosättningsår/ATP-år vid beräkning av folkpension (5 kap. 4, 6, 9 och 10 §§ AFL).

Avisering/ansökan i de fall den försäkrade har arbetat eller bott i annat EU/EES- eller konventionsland.

Kontroll mot pensionspoängregister för att bestämma folkpensions- och ATP-belopp.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där den försäkrade har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år.

Granskning av sakkunnig i EU/EES- och konventionsärenden.

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

HANDIKAPPERSÄTTNING

9 kap. AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:17) om handikappersättning, Allmänna råd (1998:5) Handikappersättning enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- varaktigheten av sjukdomen/funktionshindret inte är styrkt
- gränsen mellan tillsyn och hjälpbehov inte är klarlagd
- andra samhällsinsatser inte beaktats vid bedömning av hjälpbehovet och merkostnaderna
- uppgivna merkostnader inte är kostnader som är relaterade till handikappet
- hjälpbehov och merkostnader inte är relaterade till funktionshindret och sjukdomen
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Föredragningspromemorian är objektiv och neutralt skriven och uppgifterna i beslutsunderlaget är adekvat

Av läkarutlåtande framgår omfattningen av nedsättning i funktionsförmåga och beräknad tid för denna nedsättning.

Utlåtande vid behov från annan sakkunnig som exempelvis arbetsterapeut, sjukgymnast eller dietist.

Samråd med försäkringsläkare om så anses erforderligt.

Utredning som klarlägger hjälpbehovets omfattning och merkostnadernas storlek. Av utredning framgår hur merkostnader är beräknade, vilka kostnadsslag som har godtagits respektive inte godtagits samt motivering.

Kontroll med den försäkrade, kommun och/eller landsting om annat samhällsstöd beviljats. Bedömning av hur eventuellt stöd beaktats är dokumenterad.

Kontroll mot underlag i andra ärenden, t.ex. rörande assistansersättning och bilstöd.

Ställningstagande finns till efterkontroll.

Beslut om handikappersättning tidsbegränsas där detta inte är uppenbart obehövligt.

Ställning tas till omprövning av handikappersättning om assistansersättning beviljats.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där föredraganden i socialförsäkringsnämnd är samma person som handlagt och utrett ärendet. Granskningen är dokumenterad.

KÖP AV ARBETSLIVSINRIKTADE REHABILITERINGS-TJÄNSTER

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU), FL, Allmänna råd (1990:4) Riktlinjer för försäkringskassornas insatser för att minska ohälsan.

Kontrollmål

Att de tjänster som köps är arbetslivsinriktade och att upphandlingen av tjänsterna görs på ett affärsmässigt sätt och enligt reglerna i LOU.

Risker är bl.a. att

- behovet av rehabiliteringstjänst för den sjukskrivne inte har prövats tillräckligt och att rehabiliteringsplan saknas
- försäkringskassan köper tjänster utan att det utretts om det finns annan ansvarig för rehabiliteringsåtgärderna såsom arbetsgivare eller annan rehabiliteringsaktör
- upphandling görs på ett sätt som inte följer reglerna i LOU
- kvaliteten på den köpta tjänsten inte motsvarar kraven eller den kvalitet som leverantören utlovat
- FL:s regler om dokumentation och utredning inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

De tjänster som köps till en försäkrad är av arbetslivsinriktad karaktär och det finns dokumenterad bedömning av att tjänsten är nödvändig och lämplig.

Ramavtal finns upprättat med producenten av den arbetslivsinriktade rehabiliteringstjänsten.

Kontroll av att upphandling görs i enlighet med reglerna i LOU i de fall lokalkontoret köper tjänst utan att ramavtal finns.

Kontroll av att tjänsten utförs enligt uppgjorda avtal.

Betalning sker sedan tjänsten utförts av rehabiliteringsproducenten, dvs. i efterhand.

Kontroll av fakturans riktighet före betalning av tjänsten.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beställning och gällande avtal.

FL:s regler om dokumentation och utredning har följts.

NÄRSTÅENDEPENNING

Lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård (NVL), FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:15) om ersättning för närståendevård, Allmänna råd (1994:5) Ersättning för närståendevård.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- rätt till närståendepenning saknas
- utbetalning sker efter en felaktig SGI
- samordning med andra förmåner inte görs
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Beslut om närståendepenning grundas på kontroll och dokumentation av att:

- ansökan om närståendepenning är fullständigt ifylld och att den sjuke har givit sitt samtycke till vården
- bedömning av rätten till närståendepenning har gjorts
- försäkran för närståendepenning är fullständigt ifylld
- läkarutlåtande finns som styrker att de medicinska förutsättningarna enligt NVL är uppfyllda.

Bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras, se förmån/moment Sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utges samtidigt som närståendepenning.

Bedömning av om frånvarokontroll behövt göras hos arbetsgivaren.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

SJUKPENNING

3 kap. 4, 4 a, 7, 7 a, 8, 8 a och 10 -10 c §§ AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:13) om kontroll i sjukpenningärenden och ersättning för merutgifter vid resa till och från arbetet m.m., Allmänna råd (1998:2) Rätten till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- det görs en otillräcklig eller felaktig bedömning av rätten till sjukpenning, t.ex. genom att:
- försäkringskassan i sin bedömning av om sjukdom föreligger inte bortser från arbetsmarknadsmässiga, ekonomiska, sociala och liknande förhållanden
- försäkringskassan inte prövar om den försäkrade har en partiell arbetsförmåga
- försäkringskassan inte prövar om det finns möjlighet att betala reseersättning i stället för sjukpenning
- rätten till sjukpenning inte bedöms fortlöpande
- försäkringsläkarens yttrande inte inhämtas innan fördjupad bedömning av rätten till sjukpenning görs eller vid annat tillfälle då det bedöms nödvändigt
- det inte görs en fördjupad bedömning av rätten till sjukpenning
- utbetalning sker efter en felaktig SGI
- ersättning betalas för samma tid som annan förmån betalas
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Försäkran/särskild försäkran finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggningen av ärendet.

Läkarintyg/särskilt läkarutlåtande finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggningen av ärendet.

Försäkringsläkarens yttrande och motivering finns innan fördjupad bedömning av rätten till sjukpenning görs.

Fördjupad bedömning av rätten till sjukpenning är utförd och dokumenterad senast efter det att det särskilda läkarutlåtandet och den särskilda försäkringen har kommit in.

Rätten till sjukpenning och behovet av rehabilitering bedöms fortlöpande och det framgår av dokumentationen att försäkringskassan har prövat

- att sjukdom föreligger
- i vilken grad arbetsförmågan är nedsatt
- möjligheten till partiellt eller annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt kan erbjuda den anställde
- möjligheten att betala reseersättning i stället för sjukpenning
- om ytterligare utredningsåtgärder behövs
- om rehabiliteringsåtgärder behövs.

Bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras.

Att försäkringskassan vid behov kontrollerar och kompletterar uppgifter bl.a.

- hos arbetsgivare om frånvaro och arbetstider, t.ex. vid partiell sjukskrivning
- hos arbetsgivare om utbetald lön under sjukdom för samma tid som sjukpenning (minskningsregeln)
- hos arbetsförmedlingen, om försäkrad som är arbetslös är anmäld som arbetssökande på arbetsförmedlingen samt är beredd att anta erbjudet arbete i en omfattning som svarar mot den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utgå samtidigt som sjukpenning.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig vid den 90:e dagen i sjukperioden för att säkerställa att bedömningen av rätten till sjukpenning och behovet av rehabiliteringsåtgärd är gjord, motiverad och dokumenterad.

Granskning av sakkunnig i ärende där försäkringskassan bedömer att rätt till begärd sjukpenning inte föreligger, helt eller delvis.

Granskning av sakkunnig är dokumenterad.

SJUKPENNING VID MEDICINSK BEHANDLING I FÖREBYGGANDE SYFTE ELLER VID MEDICINSK REHABILITERING

3 kap. 4, 4 a, 7, 7 b, 8 a, 10–10 c §§ AFL, FL, Allmänna råd (1998:2) Rätten till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- försäkringskassan inte prövar om den försäkrade har en förhöjd sjukdomsrisk
- behandlingen eller rehabiliteringen inte ingår i en behandlingsplan
- försäkringskassan inte prövar innehållet i behandlingsplanen, t.ex. om behandlingen är lämpad att minska sjukdomsrisken

- samråd inte sker med försäkringsläkaren innan behandlingsplanen godkänns
- utbetalning sker efter en felaktig SGI
- ersättning betalas för samma tid som annan förmån betalas
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Läkarutlåtande med behandlingsplan finns och är fullständigt ifyllt.

Dokumenterat samråd med försäkringsläkaren och godkännande av planen.

Underrättelse till den försäkrade om att planen har godkänts och vad som gäller för att sjukpenning skall kunna utges.

Försäkran finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggning av ärendet.

Bedömning av om tidigare fastställd SGI kan gälla eller om ny inkomstutredning skall göras.

Att försäkringskassan vid behov kontrollerar och kompletterar uppgifter bl.a.

- hos arbetsgivare om frånvaro och arbetstider, t.ex. vid partiell sjukskrivning
- hos arbetsförmedlingen, om försäkrad som är arbetslös är anmäld som arbetssökande på arbetsförmedlingen samt är beredd att anta erbjudet arbete i en omfattning som svarar mot den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utgå samtidigt som sjukpenning.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

SÄRSKILT HÖGRISKSKYDD

Denna förmånsförteckning gäller särskilt högriskskydd enligt SjLL men kan i tillämpliga delar även användas vid ansökan enligt 3 kap 4 b § AFL. 13–16 §§ SjLL, FL, Allmänna råd (1998:3) Rätten till sjuklön m.m. Allmänna råd (1998:2) Rätten till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- särskilt högriskskydd beviljas utan att nedsättningen av arbetsförmågan är medicinskt väl dokumenterad
- särskilt högriskskydd beviljas trots att sjukdomen inte kan antas medföra ett större antal sjukperioder eller medföra risk för en eller flera längre sjukperioder under den kommande tolv månadersperioden
- försäkringskassans beslut inte baseras på en prognos
- försäkringskassan inte samråder med försäkringsläkaren innan beslut fattas
- att den försäkrades samtliga arbetsgivare inte underrättas om beslutet utan dröjsmål
- arbetsgivaren begär ersättning för ett för högt belopp, t.ex. för andra kostnader än för sjuklön
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Ansökan om särskilt högriskskydd finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggningen av ärendet.

Dokumentation om att det finns en medicinskt betingad nedsättning av arbetsförmågan.

Dokumenterad prognos som visar att arbetstagaren kan antas drabbas av ett större antal sjukperioder eller av en eller flera längre sjukperioder, under den kommande tolv månadersperioden.

Den försäkrades samtliga arbetsgivare har utan dröjsmål underrättats om beslutet.

Ansökan om ersättning för sjuklönekostnader finns och är ifylld i de delar som behövs för handläggning av ärendet.

Vid behov infordras kopia av lönebesked från arbetsgivaren.

Kontroll av att arbetsgivaren har rapporterat den aktuella sjuklöneperioden till försäkringskassan.

Kontroll mot andra förmåner som inte skall utgå samtidigt som ersättning för sjuklönekostnader eller sjukpenning.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

TANDVÅRD – ersättning för

2 kap. 3 § AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1980:22) för verkställigheten av tandvårdstaxan (1973:638), Allmänna råd (1996:17) Tandvårdsförsäkringen.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- i tandvårdsräkningen debiterad behandling inte motsvarar den till patienten givna behandlingen
- i tandvårdsräkningen debiterad behandling inte berättigar till tandvårdserättning
- det primärt inte går att bedöma om en enskild tandläkare inom folktandvården följer tandvårdstaxans bestämmelser
- försäkringskassan genom bristande kontroll av tandläkarens notering avseende F-skattsedel på samlingsräkning kan drabbas av icke avsedda kostnader
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll av att en privatpraktiserande tandläkare är uppförd på den allmänna försäkringskassans förteckning.

Kontroll av att uppgifter om F-skatt finns på samlingsräkning.

Kontroll av att patient omfattas av tandvårdsförsäkringen.

Kontroll av att en tandvårdsräkning är komplett och stämmer överens med tandvårdstaxans bestämmelser.

Avstämning av begäran om tandvårdsersättning i förhållande till beslut i förhandsprövningsärende.

Avstämning av samlingsräkning mot underliggande tandvårdsräkningar.

Beslut om tandvårdsersättning grundas på prövning av ersättningsanspråk.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

Återkrav, om för hög ersättning har utbetalats.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

BOSTADSTILLÄGG TILL PENSIONÄRER, HUSTRUTILLÄGG OCH INKOMSTPRÖVAD ÄNKEPENSION

Lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer, punkterna 18-20 övergångsbestämmelserna till 8 kap. AFL, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:18) om inkomstberäkning enligt lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer, RFV:s föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad, Allmänna råd (1995:4) Bostadstillägg till pensionärer och hustrutillägg.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- den sökande lämnar felaktiga uppgifter om hushållets sammansättning, om årsinkomsten eller om bostaden eller bostadskostnaden
- den försäkrade inte fullgör sin skyldighet att anmäla förändrade förhållanden vilket leder till att fel belopp betalas ut
- komplicerad tillämpning då pensionstagaren är näringsidkare kan leda till felaktiga beslut
- komplicerad tillämpning då pensionstagaren uppbär utländsk pension kan leda till felaktiga beslut
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Hyresspecifikation eller andra handlingar som styrker att bostadskostnad finns.

Kontroll av pensionsförmåner mot register allmän pension och lista STP och AGS.

Styrkta uppgifter finns om inkomst och förmögenhet för pensionstagaren och dennes make genom exempelvis lönespecifikation, taxeringsuppgift, deklara-tionshandlingar eller bankförfrågan.

Kontroll mot kontrolluppgifter på lokala skattemyndigheten.

Efterkontroll vartannat år för bedömning av att rätt till förmån föreligger (in-komst, bostadskostnad).

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där pensionstagaren uppbär utländsk pension.

Granskning av sakkunnig i ärende där pensionstagaren är näringsidkare.

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

DELPENSION

Lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, FL, RFV:s föreskrifter (RFFS 1987:16) för verkställighet av lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, Allmänna råd (1987:9) Delpension.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- det fattas felaktiga beslut på grund av att inkomst- och arbetstidsuppgifter inte granskats
- den försäkrade inte anmäler förändringar av arbetstid eller förvärvsinkomst
- egenföretagares inkomst före och efter nedtrappning beräknas felaktigt
- felaktig delpension betalas ut på grund av att förmån inte utreds och granskas med jämna mellanrum
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

För anställd finns bekräftelse från arbetsgivaren om arbetstid och lön före och efter nedtrappningen.

Minst två års deklARATIONER finns för egenföretagare och granskas av person med ekonomisk kompetens.

Utredning om egenföretagares arbetsinsats före och efter nedtrappning.

Kontroll av inkomst mot pensionspoäng och kontrolluppgifter från lokala skattemyndigheten.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

Efterkontroll av att rätt till förmån föreligger genom att infordra och granska deklARATIONSUPPGIFTER år 2 respektive år 4 efter beviljandet.

Efterkontroll av arbetstid och förvärvsinkomst mot arbetsgivaren minst en gång under tiden delpensionen betalas ut.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

EFTERLEVANDEPENSION – barnpension, omställningspension, särskild efterlevandepension och ej inkomstprövad änkepension

5, 8 och 14 kap. AFL, Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 och Rådets förordning (EEG) nr 574/72, konventioner, FL, Allmänna råd (1989:9) Efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring (AFL) och Allmänna råd 1995:3 Socialförsäkringen och EU.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- fel uppstår vid beräkning av folkpension i de fall den avlidne inte har 30 år med ATP-poäng och hade bott i Sverige kortare tid än 40 år (5 kap. AFL)
- fel uppstår vid beräkning av pension i de fall förordning (EEG) 1408/71 eller konvention skall tillämpas
- fel uppstår på grund av att efterlevandepensionslagstiftningen (8 och 14 kap. AFL med övergångsbestämmelser) är komplex
- försäkrade som fyllt 18 år och har fortsatt rätt till barnpension inte anmäler om studierna avbryts
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll mot SIV i de fall den avlidne hade invandrat till Sverige och har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år (5 kap. 7 §).

Kontroll i övrigt av lämnade uppgifter som har betydelse för fastställandet av antal bosättningsår/ATP-år vid beräkning av folkpension (5 kap. 4, 6, 9 och 10 §§ AFL).

Avisering/ansökan i de fall den avlidne har arbetat eller bott i annat EU/EES- eller konventionsland.

Kontroll mot pensionspoängregister för att bestämma folkpensions- och ATP-belopp.

I de fall barn uppbär barnpension efter fyllda 18 år sker kontroll mot Centrala studiestödsnämndens (CSN) register en till två gånger per år (t.ex. i oktober och mars) för att säkerställa att barnet fortfarande går i skolan (= uppbär studiehjälp enligt 3 kap. studiestödslagen).

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där den avlidne har tillgodoräknats färre än 30 år med pensionspoäng och hade bott i Sverige kortare tid än 40 år.

Granskning av sakkunnig i EU/EES- och konventionsärenden.

Granskning av sakkunnig i ärende som avser efterlevandepension till kvinna född 1945 eller senare (8 och 14 kap. med övergångsbestämmelser, AFL).

Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

ÅLDERSPENSION

5, 6 och 12 kap. AFL, Rådets förordning (EEG) nr 1408/71, Rådets förordning (EEG) nr 574/72, konventioner, FL, Allmänna råd (1995:2) Ålderspension enligt lagen om allmän försäkring (AFL), Allmänna råd (1995:3) Socialförsäkringen och EU.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- fel uppstår vid beräkning av folkpension i de fall den försäkrade inte har 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år (5 kap. AFL)

- fel uppstår vid beräkning av pension i de fall förordning (EEG) 1408/71 eller annan konvention skall tillämpas
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Kontroll mot SIV i de fall den försäkrade har invandrat till Sverige och har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år (5 kap. 7 § AFL).

Kontroll i övrigt av lämnade uppgifter som har betydelse för fastställandet av antal bostättningsår/ATP-år vid beräkning av folkpension (5 kap. 4 och 6 §§ AFL).

Avisering/ansökan i de fall den försäkrade har arbetat eller bott i annat EU/EES- eller konventionsland.

Kontroll mot pensionspoängregister för att bestämma folkpensions- och ATP-belopp.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

Granskning av sakkunnig i ärende där den försäkrade har färre än 30 år med ATP-poäng och har bott i Sverige kortare tid än 40 år.

Granskning av sakkunnig i EU/EES- och konventionsärenden. Granskningen av sakkunnig är dokumenterad.

UTBILDNINGSBIDRAG, m.m. – beräkning, utbetalning och återkrav

FL, förordningen (1987:405) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning, förordningen (1995:711) om arbetsplatsintroduktion, förordningen (1995:713) om datortek, förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd, förordningen (1987:409) om bidrag till arbets-hjälpmedel, m.m., RFV:s föreskrifter (RFFS 1996:24) om tillämpningen av förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd, Allmänna råd (1998:4) Utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsåtgärder m.m.

Kontrollmål

Korrekt beslutsunderlag, rätt bedömning, rätt beslut och rätt utbetalning.

Risker är bl.a. att

- utbildningsbidrag betalas ut trots ofullständiga beslut från länsarbetsnämnden (Lan)
- utbetalning sker för annan tid än den som framgår av Lan:s beslut
- utbetalning görs för tid då deltagaren inte deltagit i utbildningen
- felaktig beräkning görs av dagpenningbeloppet
- samordning inte görs med pension/livränta, lön, annan dagersättning eller att avdrag inte görs för utbetalt studiestöd från CSN
- FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering inte följs.

Åtgärder som krävs för god kvalitet i handläggningen

Lan:s meddelande om beslut om arbetsmarknadsåtgärd skall finnas och vara fullständigt ifyllt.

Utbildningsbidrag utöver lägsta belopp lämnas endast till den som enligt intyg från arbetslöshetskassa uppfyller villkoren för ersättning därifrån.

Utbildningsbidraget minskas för den som har beviljats arbetsmarknadsåtgärd på deltid och deltiden i åtgärden har mindre omfattning än den normalarbetstid som angivits på intyget om ersättning från arbetslöshetskassa.

Underlag finns som styrker tiden för närvaro i en arbetsmarknadsåtgärd eller ersättningsbar frånvaro.

Försäkran och, när så krävs, läkarintyg finns när bidraget omfattar frånvarodagar på grund av sjukdom och/eller tillfällig vård av barn.

Samordning med pensionsförmåner och livränta.

Kontroll mot annan dag ersättning för samma tid och inkomstbortfall. Avräkning mot eventuell föräldrapenning, rehabiliteringspenning, lön eller anställningsförmåner. Dock inte löneutfyllnad.

Avräkning mot studiestöd från CSN som lämnas för samma tid som utbildningsbidraget. Detta gäller inte den som får utbildningsbidrag för start av egen näringsverksamhet.

Avräkning när den som anordnar utbildningen tillhandahåller resor till och från utbildningsplatsen.

Resersättning endast till den som är funktionshindrad enligt notering i beslut från Lan och som har godkända underlag.

Ersättning för nattlogi endast när arbetsmarknadsåtgärden utgörs av yrkesinriktad rehabilitering eller avser funktionshindrade elever i grundskolans högstadium eller gymnasieskolan som deltar i arbetsförberedande åtgärder i form av vägläring.

Kontroll av att utbetalt belopp överensstämmer med beslutsunderlag.

FL:s regler om dokumentation, utredning, kommunikering samt beslutsmotivering har följts.

6 Förklaringar av begrepp och termer

Fusk

Situation då någon, med uppsåt (avsiktligt) eller av oaktsamhet lämnar felaktiga uppgifter eller underlåter att anmäla ändrade förhållanden och får en förmån i strid mot gällande regler eller med för högt belopp, dvs. gör sig skyldig till brott, t.ex. bedrägeri, osann eller vårdslös försäkran enligt brottsbalken.

Missbruk

Situation då någon, oaktsamt men utan att brott föreligger, lämnar felaktiga uppgifter, underlåter att anmäla ändrade förhållanden eller på annat sätt förorsakar att han eller hon får en förmån i strid mot gällande bestämmelser eller med för högt belopp, dvs. i allmänhet blir återbetalningsskyldig enligt 20 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring eller motsvarande bestämmelser i annan lagstiftning.

Förteckning per förmån

Bygger på en risk- och väsentlighetsanalys gjord av RFV. Anger de åtgärder och moment i handläggningen som bedömts vara riskmoment och har högt kontrollvärde.

Kvalitetskontroll

Åtgärd som vidtas efter beslut/utbetalning för att kontrollera att ärendehandläggningen har god kvalitet och därmed att kvalitetssäkringen fungerat på avsett sätt.

Kvalitetssäkring

Åtgärder som vidtas före beslut/utbetalning för att säkerställa att ärendet blir riktigt handlagt.

Oegentlighet

Medvetet fel förorsakat av tjänsteman.

Risk- och väsentlighetsanalys

Analys av vilka förmåner samt vilka moment och åtgärder i handläggningen som anses vara förenade med risk och väsentliga att kontrollera.

Sakkunnig

Annan person än den som handlagt ärendet, som har god försäkringsmässig kompetens att avgöra om ett ärende är korrekt handlagt eller inte.

Ärendehandläggning

Handläggning, beslut och utbetalning av försäkrings- och bidragsärenden.